

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Педагогічний факультет
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи Н.В.Михальченко

28 серпня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОКАЛЬНЕ ВИКОНАВСТВО

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Стріхар Оксана Іванівна, завідувач кафедри музичного мистецтва, доктор педагогічних наук, доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва
Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри
музичного мистецтва (О.І.Стріхар)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогіки та психології

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1
Голова навчально-методичної комісії (Л.М.Хрящевська)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від « » серпня 2024 року № 11
Голова навчально-методичної ради університету (Н.В.Михальченко)

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни Вокальне виконавство складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі 01 Освіта, спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика викладання сольного співу у закладах середньої освіти та ВНЗ

Міждисциплінарні зв'язки: Засвоєння навчального курсу «Вокальне виконавство» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін: сольфеджіо; сольний спів; вокальний ансамбль; методика роботи з вокальним ансамблем; концертмейстерський клас; музична педагогіка.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування вокально-методичної компетентності студентів у процесі засвоєння науково-методичних знань і практичних умінь, необхідних для вокально-виконавської та вокально-педагогічної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів з фаховими вимогами до викладача сольного співу та специфікою професійної діяльності педагога-вокаліста в середніх загальноосвітніх та вищих мистецьких навчальних закладах;
- вивчення студентами принципів організації навчання у вокальному класі та засвоєння технології складання робочих навчальних програм з сольного співу;
- засвоєння методів роботи над вокальними вправами, вокалізами й вокально-художніми творами;
- оволодіння особистісними та професійно-педагогічними компетенціями у процесі проектування педагогічних ситуацій і моделювання фахової діяльності викладача сольного співу;
- формування у студентів навичок самостійної роботи з науково-методичною літературою, уміння добирати й систематизувати вокально-технічний матеріал, навчальний і концертний репертуар;
- розвиток дослідницьких умінь студентів у процесі виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

І Загальнопредметні

- вокально-теоретичні (володіння знаннями про будову співацького апарату та функції звукоутворюючих органів, класифікацію співацьких голосів та методи їх розвитку, фахові вимоги до викладача сольного співу та систему навчання у класі сольного співу, зміст навчального репертуару для різних типів співацьких голосів та методи його засвоєння);

- вокально-методичні (здатність добирати й систематизувати репертуар для різних типів співацьких голосів);

II Фахові

- уміння застосовувати на практиці методи розвитку співацького голосу у процесі роботи над вправами, вокалізами, вокальними творами; здатність моделювати на практичних заняттях основні види діяльності викладача сольного співу);

- дослідницькі (здатність до науково-пошукової діяльності у процесі виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з дисципліни).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин / 6 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1.

Тема 1. Сольний спів як вид музичного виконавства.

Тема 2. Організація навчання у вокальному класі. Принципи і методи навчання сольного співу.

Кредит 2.

Тема 3. Фахові компетенції та специфіка діяльності викладача сольного співу.

Тема 4. Творча готовність до процесу співу.

Кредит 3

Тема 5. Вікові особливості будови та розвитку співацького апарату.

Тема 6. Будова гортані та її робота під час співу.

Кредит 4

Тема 7. Артикуляційний апарат (губи, зуби, язик); надставна трубка (верхній відділ гортані, глотка, ротова і носова порожнини).

Тема 8. Співацьке дихання

Кредит 5.

Тема 7. Регістри голосу.

Тема 8. Атака звуку.

Тема 9. Резонатори співу

Кредит 6.

Тема 10. Тембральні характеристики голосу

Тема 11. Сила голосу

Рекомендована література

Базова

Основна:

1. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник / Н. Овчаренко. - Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. - 116 с.

2. Пляченко Т.М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання») / Т.М. Пляченко. - Кіровоград : КДПУ, 2005. - 80 с.

3. Пляченко Т.М. Методика викладання вокалу: програма навчального курсу для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання», ОКР «спеціаліст») / Т.М. Пляченко. - Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. - 30 с.

4. Пляченко Т.М. Постановка голосу: навчальна програма для студентів мистецького факультету педагогічного університету / Т.М. Пляченко. - Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2006. - 28 с.

5. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу / Ю.Є. Юцевич. - Київ, 1998. - 160 с.

Додаткова:

6. Абт Ф. Школа пения: избранные упражнения для низких голосов в сопровождении фортепиано / Ф. Абт. - М. : Музыка, 1985. - 31 с.

7. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу: учб. репертуар / І. Вілінська. - К. : Музична Україна, 1989.

8. Вилинская И. Вокализы для низкого голоса с фортепиано [для консерваторий и муз. училищ] / И. Вилинская. - К., 1962.

9. Вокализы зарубежных композиторов: для высокого голоса в сопровождении фортепиано / Сост. А. Мишутин. - М. : Музыка, 1989. - 50 с.

Допоміжна

Гениуш А.Б. О совершенствовании методов обучения пению учителей музыки / А.Б. Гениуш // Совершенствование процесса профессиональной подготовки учителя музыки в условиях высшего педагогического образования : сб. науч. тр. - М. : МГЗПИ, 1982. - С.148 - 156.

Голубев П.В. Советы молодым педагогам-вокалистам / П.В. Голубев. - М., 1963. - 87 с.

Гонтаренко Н.Б. Сольное пение: секреты вокального мастерства / Гонтаренко Н.Б. - Ростов н/Д: Феникс, 2006. - 155 с.

Добровольская Н., Орлова Н. Что надо знать учителю о детском голосе / Н. Добровольская, Н. Орлова. - М., 1972. - 32 с.

Егорычева М.И. Упражнения для развития вокальной техники / М.И. Егорычева. - К. : Музична Україна, 1980. - 117 с.

Емельянов В.В. Фонопедические упражнения : методическая разработка / В.В. Емельянов. - Кіровоград, 1988. - 29 с.

Ермолаев В.Г. Руководство по фониатрии / В.Г. Ермолаев, Н.Ф. Лебедев, В.П. Морозов. - М., 1970. - 270 с.

Жербіна Л.М. Виховання професійної орієнтації в процесі індивідуальних занять з постановки голосу / Л.М. Жербіна, Г.С. Шоліна // Дослідження проблем професійної підготовки вчителя музики. - Київ, 1981. - С.25 - 32.

Заседателев Ф.Ф. Научные основы постановки голоса / Ф.Ф. Заседателев. - М., 1965. - 255 с.

Зейдлер Г. Искусство пения / Г. Зейдлер. - М. : Музыка, 1987. - Ч. II - 23 с.

Избранные вокализы для высокого голоса в сопровождении фортепиано / составитель Г. Тиц. - М. : Музыка, 1977. - 39 с.

Кантарович В.С. Гигиена голоса / В.С. Кантарович. - М. : Музгиз, 1955. 156 с.

Кочнева И. Вокальный словарь / И. Кочнева, А. Яковлева. [- 2-е изд.] - Л. : Музыка, 1988. - 70 с.

Люш Д. Развитие и сохранение певческого голоса / Д. Люш. - Киев, 1988. - 144 с.

Малинина Е. Вокальное воспитание детей / Е. Малинина. - Л., 1967. - 45 с.

Менабени А. Методы вокальной работы в школе / А.Г. Менабени // Музыкальное воспитание в школе. - М., 1976. - Вып.11. - С. 86 - 94.

Назаренко И.К. Искусство пения / И.К. Назаренко. - М.: Музгиз, 1963. - 511 с.

Огороднов Д. Основные принципы вокального воспитания / Д. Огороднов. - К. : Музична Україна, 1989. - 142 с.

Панофка Г. Искусство пения: 24 вокализа для сопрано, меццо-сопрано или тенора / Г. Панофка. - М. : Госмузиздат, 1958.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагности успішності навчання: поточне оцінювання, модульна контрольна робота, самостійна робота студентів, залікова контрольна робота, іспит.